

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. Претплата се подаже у напред, и то најмање за пола године, код свију полицијских власти, и износи: 20 динара на годину за државна и општинска надлежства, а за све друге претплатнике у опште 12 динара годишње. За иностранство: годишње 24, полугодишње 12 динара у злату. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи се не враћају

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Указом Његовога Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, а по саслушању Министарског Савета, решено је:

да се Коста Ракић, начелник друге класе среза колубарског, округа београдског, на основу § 70. закона о чиновницима грађанског реда, — стави у пензију, која му по годинама службе припада.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 23. јануара 1906. г. у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I., благоволео је на предлог Министра унутрашњих дела, поставити:

за начелника друге класе среза колубарског, округа београдског, Владимира Маленовића, начелника среског у пензији.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 23. јануара 1906. г. у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I., благоволео је на предлог Министра унутрашњих дела, поставити:

за полицијског писара треће класе среза колубарског, округа београдског, Ђорђа Анастасијевића, правника.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 23. јануара 1907. г. у Београду.

Указом Његовога Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, а по саслушању Министарског Савета, решено је да се:

Спира Милићевић, полицијски писар треће класе среза колубарског, округа београдског; и

Владимир П. Костић, полицијски писар треће класе среза параћинског, на основу § 76. закона о чиновницима грађанског реда, — отпусте из државне службе.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 23. јануара 1906. г. у Београду.

РАСПИС

Свима окружним начелствима

Приметно сам да се поједини начелници окружни, као надзорна власт над радњом окружних самоуправних власти, не старају о правилном извршењу закона о уређењу округа и срезова од 18. марта 1905. год. у колико им је то у дужност истим законом стављено. Тако: не проучавају одлуке окружне скупштине и окружног одбора и не уверавају се јесу ли оне донесене саобразно законима или нису; не присуствују свима седницама окружних скупштина; не старају се да окружне скупштине у своје буџете уносе све оне суме, које су потребне а кад то оне не учине, не користе се правом које им закон даје и не траже да то учини Господин Министар Финансија; не старају се да им одлуке окружног одбора буду одмах достављене; не користе се правом које им је закон дао у случајевима, кад је где покварен друм или мост и тиме доведен у питање јавни саобраћај; не воде рачуна о року извршности одлуке окружне скупштине, већ пропуштају да обустављање одмах учине и акте мени пошљу, него то чине доцније, тако да она постаје извршна пре него што је Државни Савет прими, и ако ја те обуставе расправљам онога истога дана кад их од начелства примим, а нека ми начелства опет не шаљу решење о обустави и све потребне акте за правилну оцену одлуке и обуставе, те сам принуђен накнадно тражити их.

Стога, а на основу чл. 11. става другог закона о уређењу округа и срезова и § 7. устројства централне државне управе, наређујем начелнику тога округа:

1. Да свима седницама окружне скупштине присуствује и њене одлуке проучава, па где год запази да је која одлука противна ком закону или је скупштина прекорачила круг своје надлежности, или на случај основане сумње да одлука не одговару законима, да је одмах обустави од извршења својим образложеним решењем и све ми акте пошље најдаље у

року за два дана — чл. 14. зак. о уређењу округа и срезова.

Само у случајевима кад је окружни начелник спречен каквим другим неодложним и од овога важнијим послом, или је болестан, може га у овој дужности заменити његов заступник, који у томе случају има сва права и дужности његове;

2. Од дана донесене скупштинске одлуке и пошиљке акта мени не сме проћи више од три дана, како би имали времена ја и Државни Савет за оцену одлуке скупштинске и решења о њеном обустављању, јер се извршност одлуке окружне скупштине рачуна за 20. дана од дана кад је она донесена, а не од дана кад је обустављена;

3. Да по могућству присуствује и свима седницама окружног одбора и учествује у саветовањима (чл. 103), да и те одлуке проучава, па, ако је која противна извршном решењу окружне скупштине, или коме позитивном закону, да је писменом образложеном наредбом обустави и даље поступи по чл. 113;

4. Ако се где поквари друм, или мост и пропуст, те отуда наступи опасност за јавни саобраћај, да окружном одбору одмах нареди да ову опасност брзо и сигурно отклони, а ако он то не учини у року од два дана, да сврши те послове сам на начин изложен у чл. 11. одељку осмом закона о уређењу округа и срезова;

5. Ако ма који од окружних расхода изложен у чл. 133. пом. закона, не би био унесен у окружни буџет, препоручује му се да га он унесе у буџет и с актима пошље Г. Министру Финансија на решење — последњи став истог члана и закона; и

6. Кад год ми се шаљу наредбе о обустављеним одлукама окружне скупштине или окружног одбора у смислу чл. 14. и 113. зак. о уређењу округа и срезова, па оцену и решење, да се уједно шаљу и сви акти, који се на дотични предмет односе, заједно са овереним преписом одлуке и наредбе за архив подручног ми Министарства.

Најзад, препоручује се начелницима округа, да сваку одлуку одбора и збора

варошких општина озбиљно процене и ако нађу да су ове одлуке противне ма коме закону да их задрже од извршења по чл. 152. зак. о општинама. На пропис овога законског наређења скреће се пажња и свима средњим начелницима и наређује им се, да сваку одлуку збора и одбора задрже од извршења, ако су противне ма ком закону.

ПБр. 780.
14. јануара 1907. год.
у Београду.

Министар
унутрашњих дела,
Стој. М. Протић с. г.

СТРУЧНИ ДЕО

УТИЦАЈ СУДИЈЕ НА ЈАВНИ МОРАЛ

(СВРШЕТАК)

Мора се, с друге стране, признати, да ова арбитрарна моћ судије смета, у извесној мери, развићу приватно-правних односа. Или, боље, само законодавство, по коме приватно-правне трансакције које не би биле морално саобразне немају правне вредности, не доприноси развићу тих трансакција. И, заиста, пошто се врло често може истаћи то питање: да ли је извешан однос моралан или не, појединци ће, наравно, такође често одустајати од извесних односа између себе, из бојазни да суд тим односима, налазећи да су они неморални, не одрече легалност. Очеvidно је да таква бојазан није много корисна по многобројност и разноврсност приватно-правних погодаба, многобројност и разноврсност које само могу бити од благотворног дејства и по саме економске односе. Затим зар ће то бити правично, ако неки појединац изгуби свој процес зато што је суд нашао да тражење његово није у складу са моралом, ма да је он, у моменту закључења правнога посла, сасвим bona fide мислио да се, са моралнога гледишта, нема шта томе послу пребацити. Када неко изгуби парницу зато што му закон није био познат, то није никаква неправда: његова је кривица што са законом није био упознат. Али када неко са својом тужбом код власти не успе стога што ова налази, да тужба вређа морал, онда није тако сигурно да ту, за губитак спора, мора бити одговорности до парничара који је тај губитак претрпео, пошто законодавац нигде није дао дефиницију онога што је неморално. Разуме се да овде није реч о тражбинама чија је неморалност очигледна, већ о оним поступцима односно чијега моралнога значаја може сасвим бити дискусије, и где појединац може искрено, и са доста разлога, да мисли да се о морал неће огрешити, ако такве радње предузме. А да тих сумњивих поступака има, није нужно да то доказујемо.

Али није само тај случај у коме појединци могу бити оштећени, и ако су били bona fidei. То се дешава често и када се тиче нејасних или непотпуних законских одредаба. Ми можемо, мислећи сасвим искрено да нека законска одредба те врсте значи ово а не оно, ступити са другим појединцима у приватно-правни однос у жељи да стечемо извесно право. Међутим, ми до тога права нећемо можда доћи, а специјално до њега нећемо доћи онда, ако суд, на чију бисмо се помоћ обратили ради признања тога права, буде мишљења да законска одредба, на којој смо ми своју погодбу базирали, нема онај смисао који смо јој ми дали били.

Све је то тако, али такви случајеви су неизбежни. Неизбежни су зато што су дела човекова, била она закони или што друго, несавршена. Приговор који смо мало час

истакли да покажемо и штетну страну правила, постављеног у другом делу §-а 13. грађ. закона, само су констатација те несавршености. Свакако би било боље, када ове несавршености не би било; онда не бисмо имали прилике ни да горњи приговор учинимо. Али, чим та људска несавршеност постоји, чим се она отклонити не да, ми се морамо са њом помирити, као и сасвим осталим појавима у природи који нам не иду у прилог али које немамо моћи предругојачити. Могло би се рећи да се садашња несавршеност законодавства односно неморалних погодаба да удалити тиме што би законодавац исцрпно побројао приватне односе који су моралу противни и забранио их прецизним одредбама. Он је већ у неколико тим путем пошао у извесним наређењима, као што је на пр. § 539. грађ. зак., где је изречно именовано уговоре које, као неморалне, не допушта. Зар не би законодавац могао тако исто учинити и са осталим уговорима и, у опште, са приватним односима које би сматрао за нечасне? У таквом случају не би могло бити више дискусије о томе: да ли се извесна погодба сме или не закључити, то јест да ли је она морална или неморална.

Нема сумње да би овакво законодавство било савршене од садашњег које поставља, у § 13. грађан. закона, правило да суд неће санкционисати неморалне погодбе. Али такво законодавство има ту слабу страну да је неостварљиво, немогућно. Јер, који је то законодавац који би могао исцрпети, у једној већој или мањој серији параграфа, све нечасне радње човекове? Затим, закони се не доносе за годину дана или две, већ за један дужи период времена. Ово нарочито важи за законе из области приватнога права, стога што су приватно-правни односи стабилнији (јер у њима мање има удела нестални дух човечји него у политичким), то јест ти закони лаганије еволуирају. Међутим, појмови о моралу мењају се са временом, тако да би се могло десити да судија допусти и санкционише извесну радњу само зато што она, у законској номенклатури, није као неморална предвиђена, и ако је она, по појмовима који у моменту парнице владају, скроз неморална.¹¹⁾

Живојин М. Перић.

¹¹⁾ У вези са питањем којим се овде бавимо истиче се и ова тешкоћа: да ли је орган власти, коме се два појединца обраћају ради *потерде* извесног уговора између њих закљученога, дужан то учинити, и ако у том уговору има, по претпоставци, тачака моралу противних? Тешкоћа ова има нарочито значаја са гледишта одговорности чиновника који је одбио да један уговор, из таквог разлога, потврди, услед чега једна страна уговорница није била у стању да постојање уговора, који је друга страна одрекла, код суда докаже, и због тога је она право своје, ако не теоретски, а оно бар практички изгубила. У осталом, право чију егзистенцију ми нисмо могли утврдити, равно је, у пракси, праву које никако и не постоји. Осим тога, отказ чиновника да уговор не потврди може имати, у неким случајима, чак и то дејство да спречи и само креирање права. Поменуте то може бити код уговора названих формални или свечани уговори, код којих форма, овде потврда власти, има важност битног услова, ону исту важност коју, за постојање уговора, имају пристанак и предмет. Код тих уговора *Forma dat esse rei*. И. пр., уговор о усвојењу мора бити потврђен од стране судије за неспорна дела (в. чл. 140. правила о поступању у неспорним делима у вези са гл. III. грађ. зак.). Иначе усвојења нема, тако да, у том случају, уговорачима, или, тачније, заинтересованима, не би било допуштено тражити да уговор другим доказним средствима (признањем, заклетвом, сведоцима, презумпцијама) доказују. Јер, доказно средство претпоставља извешан правни однос који тим доказним средством има да се утврди, и ако се никакав правни однос није створио, онда нема шта ни да се доказује, те су тада и сама доказна средства беспредметна.

Дакле, да ли би орган власти био одговоран уговорачима за евентуалну штету коју би они претрпели, због тога што је он одбио да њихов уговор потврди због његове неморалности, ако би се утврдило да је он погрешно што је уговор као такав сматрао: уговор је, напротив, био потпуно моралан?

Да кажемо, пре свега, да је, по нама, несумњиво да пропис § 13. грађ. зак. не важи само за ону државну власт којој је задатак да појединцима, чија су приватна права оспорена, притече у помоћ, то јест за судове, већ се та одредба тиче, такође, и власти које имају да приватно-правне погодбе потвр-

ДОКАЗ У КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ

(НАСТАВАК)

И браниоци теорије законских доказа усвајају, да извесност или узимање једне чињенице за доказану не почива на неком неодређеном осећању или инстинкту истине, већ на *операцији разума*, у којој се о основима, који говоре за истинитост какве чињенице, суди по *општим* правилима мишљења и искуства; али, веле они даље, кад то стоји, да судија при оцењивању истинитости чињеница мора овим путем ићи, зашто онда ова општа основна правила логике, искуства и науке, зашто, једном речи, не би могао законодавац *паметна* доказна правила признати, и као *законска* доказна правила у закон унети, нарочито кад се она добивају из дугогодишњег искуства. — Ма колико ово резонување било правилно, ипак оно

бују, како би они, између којих су те погодбе створене, биле снабдевене о томе потребним доказом. § 13. важи, тако исто, и за случај где је интервенција власти нужна за само креирање правног односа, случај о коме је горе било речи. Законодавац не допушта, код неморалних погодаба, никакову помоћ власти, без обзира на то у каквом се циљу та помоћ тражи. Он налази да држава, која има и морализаторску улогу, не може преко својих органа, узимати ма каквог учешћа у приватним односима који се са том њеном улогом не слажу. Осим тога, када се већ неморалне погодбе од стране суда не признају, када из њих не могу никаква права произићи, нашта онда такве погодбе потврђивати? Нашта прибављати, путем власти, доказ о нечему што не представља никакав правни однос? Видели смо горе, да доказна средства претпостављају неки правни однос и да, ако овога последњег нема, та доказна средства не могу бити употребити. Најзад, може се десити да нека неморална погодаба садржи у себи, било сама за се било под условом њеног извршења, знаке кривичног дела (§ 722. грађ. зак.) које је полицијска власт дужна спречити, као што би н. пр., био случај, ако би два појединца уговорили да један од њих, за извесну награду или корист, изврши над неким трећим убиство. Како би се, у једној таквој прилици, могла разумети дужност власти — иначе надлежне, по правилу, за потврђивање приватно-правних погодаба — да и један такав уговор потврди? Полицијска би власт, ако би тај уговор потврдила, постала саучесником уговора у једном поступку који она треба, по својој улози, да осујети.

О свему овоме, као што смо се већ изразили, не може бити сумње. Али, тешкоћа се појављује када се ово правило: да § 13. грађ. зак. важи како за судску тако и за управну власт, има да примени. Специјално, да ли ће се чиновник, ако би односно моралног значаја извесне погодбе, коју он није хтео потврдити, суд био другога мишљења него он, моћи одбранити од тужбе за накнаду штете простим позивом на § 13. и на околност да је, по његовом субјективном схватању, погодаба у питању била неморална? Ако би се одговорило афирмативно, онда би се управна власт, компетентна да легализира приватно-правне погодбе, могла те своје дужности ослободити, тврђењем како су све погодбе које јој појединци ради легализирања подnose неморалне, и тиме уједно ове штетити и приватно-правне трансакције ометати.

По нашем нахођењу, овде се мора чинити она иста разлика коју смо ми правили код питања о одговорности чиновника у случају прекорачења граница надлежности. 1. Ако је тужени чиновник, у оцени моралности погодбе коју је одбио да потврди, учинио крупну погрешку — *culpa lata* —, н. пр. сматрао је за неморалан уговор по коме је закупца имао да плаћа једногодишњу закупну цену унапред — тада ће он бити одговоран по оном правилу да се *culpa lata*, код питања о накнади штете, изједначаје са *dolus*-ом. Чиновник који је, у схватању морала, учинио такву грешку равња се чиновнику који *просто не би хтео* једну погодбу легализирати, ма да је она потпуно часна. Можемо, дакле, рећи да овде има *вољног акта* од стране чиновника, а ми смо казали да сваки за своју вољу мора одговорити. Наравно да ми претпостављамо да су и остали услови, потребни за постојање права на накнаду штете, у корист тужиоца а против чиновника испуњени. 2. Али, ако је чиновник, у оцени моралности погодбе у питању, учинио само лаку погрешку — *culpa levis* —, ако је, другим речима, он могао са свим *bona fide* ту погодбу сматрати за неморалну, онда он неће одговарати. У оваквом случају, чиновник је погрешно оценио један *факат*, за што, као и за погрешно схватање *закона*, не треба да одговара. Јер лака погрешка при оцени факта, као и лака погрешка при тумачењу закона, јесте ствар резонувања а не ствар воље, а, видели смо, погрешке у резонувању имају своје објашњење у интелигенцији, за коју чиновник не треба да носи одговорност. На послетку, и овде вреди оно посматрање које смо учинили и код надлежности: да би било тешко наћи људе који

у себи садржи нетачности, са којих се законодавства не могу ослонити на теорију законских доказа. Истина је, да има искустава, која су освештала читава столећа и која су се показала као искуство у хиљадама кривичних случајева; доказно правило, добивено на основу тако дугогодишњег искуства, може се показати у стотини случајева као добро, али тако исто може у првом идућем случају да да нетачан резултат. Јер се истина једне конкретне чињенице не да никако добити из *општих* доказних правила *унапред одређених*, већ напротив само из оцене *конкретног* стања ствари, које је код сваког појединог процесног случаја другачије. Законска доказна правила јесу и могу бити само *апстрактна* правила; она у себи садрже нешто опште и апстрактно. Ако је сад судија у сваком случају строго везан за њих, то је он спречен да при проналажењу истине у поједином случају води рачуна и о нарочитим особинама и својствима тога случаја, и тако је он принуђен, да на основу општих правила узме за истините чињенице, које у том конкретном случају нису истините. Сем тога и поред овако општих доказних правила, постављених у закону, не може се постићи жељена објективност истине, јер је заблуда, ако се мисли да ми по теорији законских доказа имамо посла с општим правилима, на које сваки судија подједнако гледа. Напротив, чак и при оцени објективних доказних основа од великог је утицаја индивидуалност и субјективност судије. Разум и искуство као средства, којима судија долази до истине, толико су субјективне особине судије, да се жељена објективност пресуде може само у неколико постићи, стога је и непотребно доношење таквих општих доказних правила, која судију само ометају у вршењу свога задатка. Најзад општа доказна правила, баш и кад почивају на дугогодишњем искуству, не треба безусловно да везују судију, јер, због разноврснијих односа у данашњем животу, може да наступи случај, да се правило, које закон прописује, не може применити на који однос у животу, докле је судија у стању на основу других правила, којих у закону нема, али која признају закони логике, да дође до истинитости чињенице која је у питању. Разноврсни односи у животу су многобројни и ако би законодавац хтео за сваки однос да донесе нарочито доказно правило, онда би имали законик који би бројао хиљаде §§ — а само о доказу. То је немогуће. Стога законодавци, који усвајају теорију законских доказа, постављају општа, апстрактна правила, под која се имају да подведу многи случајеви у животу. На тај начин је сваки кривични случај готово у напред расправљен, јер се о индивидуалности његовој не води рачуна. Из свега се јасно види, да законска доказна правила никако не дају *исцрпну основицу* за доношење правичне судске одлуке.

би се примили вршења државних послова и под тим условом да одговарају за штете које би произишле за каквог појединца услед њиховог погрешног схватања и оцене факата — изузимајући, разуме се, *dolus* и *culpa lata*.

Да додамо, на крају да чиновник, који је одбио потврду неке приватно-правне погодбе, неће, у сваком случају, одговарати, ако је његов поступак — то одбијање — био, услед употребе правног средства, предмет решавања више инстанције. Тада би могло бити одговорности само до инстанције која је, у тој ствари, казала последњу реч. Исто тако неће чиновник бити ни у ком случају одговоран, дакле чак и онда када је учинио *culpa lata*, ако се је тужилац, који сада од њега тражи накнаду штете, могао користити правним средством против његове радње па то он није учинио. Неупотреба правног средства значи: или признање, од стране тужиоца, да чиновник није учинио никакву погрешку, или његов, тужичев, одустанак, од тужбе у случају да у чиновничковом поступку има одговорности. (В. у вези са овим интересантну и исцрпну расправу нашега колеге г. Д-ра Драг. Аранђеловића: *О одговорности државе и чиновника*, оштампану из овога часописа, стр. 11. и 12.). Ове напомене важе, такође, и за случај да је чиновник тужен за накнаду штете због тога што је дејствовао изван граница своје надлежности.

Најзад последњи важнији разлог, којим су бранпоци теоријом слободног судијског уверења, састоји се у томе, што веле, да захтев за давањем основа или разлога приликом доношења одлуке о кривици или некривици нема никаквог значаја без законске теорије доказа, јер по њиховом мишљењу, давање разлога има само тако смисла, ако се поједине чињенице, које стварају основ или разлог, могу подвести под објективна или законска доказна правила. — Једно од најважнијих спорних питања у Кривичном Поступку, нарочито у Немачкој и Аустрији,⁸⁾ било је питање, да ли од судије при решењу фактичког питања, т. ј. питања о кривици треба тражити давање разлога или основа. Ово је питање постало спорно у времену, кад су поједина законодавства почела избацити законску теорију доказа и на место ње уводити теорију слободног судијског уверења. Браниоци законских доказа, не знајући у чему се састоји теорија слободног судијског уверења и како се на основу ње долази до истинитости какве чињенице, изједначавали су је с поротним судом, који је судио по убеђењу и који за своју пресуду није давао разлоге, па су према томе тврдили, да је чак немогуће давати разлоге у поступку без законских доказа. Несумњиво је, да је за правосуђе неопходно потребно, да свака пресуда буде образложена. Ово се образложаване има захтевати прво у интересу оптуженог, јер он у случају осуде може и има права да зна, зашто га је судија огласио за крива, и приликом осуде, зашто га је баш на толику казну осудио. У случају ослобођења државни тужилац има права да зна разлоге, који су руководили судију да оптуженог ослободи. Образложаване пресуде има најзад нарочитог значаја и за самог судију, јер му оно даје могућности, да своју пресуду оправда пред непосредно незаинтересованим, а сем тога, што оно принуђава судију, да буде пажљивији и обазривији при оцени доказа. Али никако не значи, да се ово образложаване с успехом може постићи само у поступку са законском доказном теоријом, а да је у поступку с теоријом слободног судијског уверења чак оно и немогуће. Нетачност тврђења заступника законске теорије доказа најбоље ће се видети, ако се изнесе основ, у коме они налазе разлога за такво тврђење. Тај основ, са кога ови не верују у могућност и вредност образложаване пресуде по теорији слободног судијског уверења, састоји се у томе, што они судијско уверење о извесности какве чињенице сматрају као продукт инстинкта извесности или као неодређени осећај, који се добија из целокупног утиска на главном претресу. Нетачност овог основа сасвим се јасно види из раније под II реченог, јер је тамо несумњиво утврђено, да судијско уверење није неки неодређени осећај или продукт инстинкта, већ на против да је оно само продукт операције разума, при којој се поједини докази, изнети на главном претресу, оцењују по правилима логике и искуства. Судија мора сваки доказ за себе да оцени и испита а све скупа међу собом да пореди, из чега добива низ основа за и против истинитости какве чињенице. Од јачине и броја ових основа зависи, хоће ли судија какву чињеницу узети за извесну, вероватну, сумњиву или неистиниту. Ма код ког од ових душевних стања судија је у стању да поднесе рачун о томе, како је до њега дошао. Кад се су-

⁸⁾ *Walther*, Über die Gründe zur Thatfrage-Entscheidung у *Neues Archiv des Crrs Neue Folge* од 1857. год., 239 и даље; *v. Wich*, *Beweistheorie u. Entscheidungsgründe im Criminalprocesse у Neues Archiv des Crrs Neue Folge* од 1857. год., 42 и даље; *Mittermaier* у *Neues Archiv d. s. Crrs Neue Folge* од 1854. год., 141 и даље; *v. Hye*, *Die leitende grundsätze der österr. Strafprocessordnung* 282 и даље; *Rulf*, *Commentar zur österr. Strafprocessordnung*, II, 60; *Köstlin*, *Wendepunkt des deutschen Strafverfahrens*, 114.

дијско уверење дакле о кривици или некривици на овај начин ствара, онда је судији врло лако да наведе све разлоге и основе, који су га руководили да до таквог уверења дође. Најзад да је било неосновано тврђење бранилаца законске теорије доказа, најбоље показују законодавства, код којих је, и поред теорије слободног судијског уверења, образложаване пресуда сасвим могуће и практички изводљиво.

Свака законска теорија доказа, било позитивна или негативна, почива на фикцијама и презумцијама виности или невиности.⁹⁾ Позитивна садржи у себи шта више двогубу презумцију: позитивну и негативну. Позитивна се презумција састоји у томе, што се мора узети да постоји виност, чим су по закону испуњене доказне претпоставке. Негативна презумција се састоји међу тим у томе, што се узима да виност не постоји, чим поменуте доказне претпоставке у поједином случају нису дате. Негативна доказна теорија садржи увек негативну презумцију, јер се по њој узима свуда да не постоји виност, ако није дат минимум доказа по закону. Овај чисто формални резултат може често пута стајати у највећој противречности с материјалном истином. Позитивна доказна теорија санкционише неистину, чак се може рећи и лаж; судија је њен роб, јер га приморава да и против свога уверења узме нешто за истинито, те је стога како она тако и негативна више немогућна у Кривичном Поступку.

Борба за одржањем законске теорије доказа имала је смисла само донде, докле је поступком владало начело тајности и писмености, докле поступак није имао већих гаранција за правичност пресуде. Међутим у данашњем реформраном поступку и наука и законодавства гледају у законској теорији доказа излишно ограничење судије и недовољно средство за чување интереса, који су у питању у Кривичном Поступку, јер овај нови поступак с усменошћу и јавности даје јаке гаранције за правичност пресуде. Баш усмени поступак на главном претресу даје низ важних околности, које законодавац не може предвидети законским доказним правилима, а које битно могу утицати на сазнање истине. Ако се хоће да тежи за објективном и најсавршенијом истином то и најнезначајнија околност није без вредности, али ће се судија таквом околности моћи користити само тако, ако он при стицању уверења о истини није везан за законска правила, већ ако се у оцени те околности може слободно кретати. Начело усмености баш у томе има свој практични значај, што судији из свег поступка на главном претресу даје један целокупан утисак, докле код законске доказне теорије једва да усменост има какву практичну вредност.

Резултат свег досадашњег излагања јесте, да је са гледишта реформираног Кривичног Поступка *начело слободног судијског уверења једина рационална основица за доношење пресуде*. Спор је овај завршен одбацивањем законске теорије доказа и усвајањем теорије слободног судијског уверења тако, да данас нико и не помишља доказивати надмоћност прве над другом.

(наставиће се)

Д-р Бож. В. Марковић

АЛБУМ КРИВАЦА

и друга спомоћна средства полиције безбедности.

Најглавнији задатак криминалне полиције, као што сви знамо, јесте старање о личној и имовној безбедности њених грађана. Да у томе правцу буде успеха није довољна само

⁹⁾ *Walther*, *Die Rechtsmittel* 85 и даље; *Ullmann*, *Lehrbuch des deutschen Strafprocessrechts* 322.

добра воља и енергија њених чиновника у служби, већ је за њ од далеко замашније вредности организација рада и начин на који се полицијски апарат ангажује у вршењу тога посла.

Код полиције игра велику улогу пут, којим она прибира потребан материјал и податке о криминалистици, а толико је исто важно и то, како она тај материјал сређује и у колико се њиме у конкретним случајима може да служи. Начин, дакле, прибирања материјала и његово расподељивање чине главни део онога, што ми под организацијом разумемо, нарочито на своме чисто криминалном пољу.

Код полиција још не развијених и лоцијских организација таквог систематског сређивања и прикупљања материјала за криминалистику и нема, већ код њих случај игра главну улогу у свима моментима, у којима би се иначе имао да очекује позитиван резултат од добре организације.

Друге, мало боље уређене и организоване полиције и ако се донекле старају, да прикупе и среде потребан материјал, ипак највише полажу и на способност и дугу праксу својих чиновника, да они лично сазнаду о овом или оном догађају, од кога се има да очекује позитиван успех.

Најсавршенија је пак, полицијска организација, као што је то н. пр. случај у немачким полицијама, кад се од ње и њених прикупљених дана може у конкретном случају свагда да очекује, да ће дати довољно материјала за брз и поуздан успех у решавању каквог криминалног проблема. Код ње је, дакле, пракса и искуство полицијских чиновника добро дошло, али не и главни услов за постигнуће успеха у служби, док је то код других неминовна потреба, за коју се међутим не може рећи, да је вечно поуздана.

Према нашем досадашњем раду у томе правцу, могло би се рећи, да смо са организацијом још у првом стадијуму. Код нас се мало води рачуна о спољним средствима и користима, што би их дао систематски прикупљени и уређени материјал, већ се још и данас највише полаже на вредноћу, енергију, знање, и искуство појединих полицијских органа. Материјал, који имамо и који би се још могао користити употребити, несрећен је, те се по њему ретко кад и може да очекује каква корист и успех.

Природно је, дакле, да нам је веома потребно радити у томе правцу, ако смо вољни, да најглавнија грана полицијског пословања буде с дана у дан савршенија и модернија, као што се у осталом развија и онај део друштва, са којим треба борбу водити.

Немачка полиција у првоме реду, а и аустријска, старају се, да што потпуније организују средства, од којих очекују брзе и тачне помоћи у раду. Таквих спољних средстава велики број — већих и мањих. Постоје читава засебна одељења у полицијама, која искључиво служе као извор материјала криминалним чиновницима, као што су: одељење за пријаву становништва са потерничком и стражачком контролом, одељење за мерење кри-

ваца и констатовање њихове идентичности, и т. д., а постоји још и већи број разних ситнијих организованих контрола и установа, које су не мање од истог практичног значаја за полицију безбедности. Такве су установе и контроле: т. зв. албум криваца, са разним споредним спољним списковима, контрола покраћених ствари и друге.

Овом приликом намера ми је, да у кратким потезима изнесем организацију баш ових ситнијих спољних контрола, као и њихову практичну вредност у полицијској служби, те да на тај начин, у колико је то могуће, скрећем пажњу и нашим полицијским властима, не би ли се из таквог начина рада, кристализованог од тако многоструког теоријског излагања многих страних умних радника, могао и у нас завести који од тих послова, као практичан и користан по службу.

Корист од таквог рада неће видети само садашњост, већ ће се и будућим генерацијама обилно пружити могућност, да се њиме исто тако служе и извлаче конквенце, које никад не могу бити на уштрб службе.

Прелазим одмах на излагање о најважнијој од тих споредних спољних грана: о полицијском албуму, који је у разним полицијама више — мање различито уређен, али код свих ипак далеко различитије, но што је наш досадашњи.

Појавом фотографије и њеном употребом у криминалистици учињена је неизмерна помоћ полицији у проналажењу и констатовању идентичности код многих и многих личности, које су пред законом одговарале за каква кривична дела.

Њена употреба постаје из дана у дан све већа и пространија и у толико криснија, у колико се већим усавршавањем боље може да употреби на поменуте сврхе.

Каква је и колика та корист од ње није потребно да овде нарочито истичем, већ је довољно, ако скренем пажњу на необичне услуге, које она чини и нашој полицији, од како је уведена. Због такве њене велике важности све се полиције старају, да фотографије криваца чувају и сређују, како би их у свако доба имали на домаку, као спољна средства, у вршењу њихове службе.

(наставиће се)

В. Лазаревић.

ПОУКЕ И УПУТИ

За расправу питања о праву на службеност светлости, која није у тапији означена, надлежан је суд.

Тодор Г., трговац из Неготина, писменом својим представио је начелству округа крајинског, да му Душан Ц., сајција из Неготина, зидањем двоспратне зграде на свом плацу затвара два прозора од тавана и један прозор на предсобљу његове куће, и тиме му одузима право службености на светлост, коју је имао на Душановом имању, — па је молио, да се Душану забрани даљи рад, или, да му Душан осигура светлост.

Полицијским увиђајем, чињеним на лицу места, утврђено је, да Душан заиста подизањем двоспратне зграде затвара поменуте прозоре, и да Тодор ни одакле нема светлости за своју зграду. Али начелство округа крајинског ишло је, да то није довољно, да би могло обуставити рад на овој згради, тим пре, што тужилац Тодор није ничим, па ни исказом сведока, доказао, да је стекао право службености светлости из авлије Душанове, било на основу застарелости уговора, или судске пресуде, донете на основу закона, нити је пак поднео каквих других доказа, чиме би утврдио своје право службености. Међутим, Душан је поднео тапију од свога имања, на коме зграду подиже, у којој није назначено, да Тодор има права службености, те према томе Тодор је и слабији у праву.

На основу изложеног и §§ 214., 340. и 342. грађанског закона и § 466. грађанског судског поступка, начелство је решењем својим од 2. јула 1905. године № 5633. одбило Тодора од свог тражења, и упутило га да путем парнице код суда своје право докаже.

Ово је решење одобрио Министар Унутрашњих Дела својим решењем од 19. августа 1905. године П№ 20814.

По изјављеној жалби, Државни Савет нашао је, да је ожалбено решење Министарства, из разлога у њему изложених, правилно и на закону основано. С тога је одлуком својом од 12. децембра 1906. године № 8353. одбацио жалбу као неумесну.

Један случај неумесне примене § 465. тач. 3. грађанског судског поступка.

Извршитељ општине пожаревачке актом од 19. маја 1904. год. доставио је општинском суду, да М. С., ондашњи дугује 45-92 динара за саграђени тротоар испред његове куће. Ну како је М. С., изјавио, да не дугује ову суму и да неће да је плати без пресуде, суд општински донесе решење 9. новембра 1906. године № 6688., да се ова сума, на основу тач. 3. § 465. грађанског судског поступка наплати егзекутивним путем.

По изјављеној жалби, начелство округа пожаревачког решењем својим од 30. новембра 1906. године № 19026. задржало је од извршења ово решење општинског суда са ових разлога:

Ниједним законом није прописано, да сопственици имања у вароши Пожаревцу морају правити калдрму о свом трошку, нити су дужни да снесу трошкове које би општина учинила подизањем калдрме испред њихових имања. Напротив калдрмисање улица по варошима спада у дужност самих општина, по чл. 129. тачка 11. закона о општинама, те према томе овде и нема места примени тач. 3. § 465. грађанског судског поступка.

Противу овога решења пуномоћник општине пожаревачке изјавио је жалбу Државном Савету, наводећи: да по пропису тач. 3. § 465. грађанског судског поступка општина може оваква потраживања наплаћивати егзекутивним путем,

ове у толико пре, што је исто потраживање ушло и у општински буџет, који је Министар Финансија одобрио.

Државни Савет нашао је: да су жалбени наводи без вредности, па је одлуком својом од 9. јануара 1907. године № 93. жалбу одбацио као неумесну.

И казне из чл. 158. закона о општинама застаревају у року, који за застарелост предвиђа § 396. кривичног закона.

Решењем начелника среза трстеничког од 21. априла 1906. године Бр. 8067. кажњен је 15-то дневном платом деловођа суда општине великодреновске, Михаило Урошевић, за дело из чл. 152. закона о општинама.

Противу ове пресуде, кажњени Урошевић изјавио је жалбу Државном Савету.

Државни Савет нашао је: да је решење средске власти у смислу прописа § 396. кривичног закона застарело, јер надзорна власт за време од 28. јуна 1906. године до 10. новембра исте године није исто решење извршила, нити је шта предузимала да застарелост прекине.

С тога су акти нерасмотрени враћени средској власти.

Одлука Државног Савета од 17. новембра 1906. године № 7731. **М. В.**

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Учињена су нам ова питања:

I.

Суд општине миросаљачке, у срезу колубарском окр београдског, актом својим од 4. ов. м-ца Бр. 9., пита:

„Ова општина нема деловођу са условима прописаним у чл. 114. закона о општинама, већ има млађег писара, који врши дужност деловође.

Због тога настаје питање:

1. Може ли ова општина радити са овим млађим писаром без деловође, сходно чл. 113. зак. о општинама, и,

2. Ако не може, докле треба општина да нађе писара?«

— На ово питање одговарамо:

Ако би се за оцену овог питања гледало само на неодређену одредбу чл. 113. закона о општинама, онда би се још и могао извести закључак, да у општинама, које немају више од једнога писара, није потребан деловођа, и да га не мора бити.

Али како се за правилну расправу овога питања мора потражити шира основица, онда се, с обзиром на чл. 114. а нарочито 115. поменутога закона мора извести закључак, да је тежња и намера законодавчега могла бити једино та, да ни једна општина не остане без деловође са условима из чл. 114. овога закона, јер је само тако гаранција, да ће послови ићи онако, како се то по постављеним условима очекивало.

Овакво се гледиште, у осталом, потврђује и чл. 1. правила о полагању испита за општинске деловође, од 21. септембра

1902. год. ПБр. 2418, у коме се изречно вели, да свака општина мора имати једног деловођу са свима условима, који су прописани у чл. 114. зак. о општин ма.

Једино што се у општинама, где нема више од једнога писара, ови не морају звати деловођом, него писаром по смислу другог става чл. 113.

Према овоме општина не може радити са писаром, који није испунио услове из чл. 114. поменутога закона.

Деловођу је дужна да нађе што пре, јер она без њега не може никако бити.

II.

Суд општине влајковачке, актом својим од 2. овог месеца Бр. 6, пита:

„По закону о накнади штете учињене злонамерном паљевином и намерним противзаконим поништајем ствари, сву штету која се накнађује оштећенима, плаћа општина у чијем је атару кажњиво дело учињено.

По чл. 22. поменутог закона, суд одговорне општине, у споразуму са одбором, досуђену штету распоређује на поједине грађане своје општине по пореским главама, и наплађује у року, који је означен у предњем члану.

Код овога законскога прописа може се двојако тумачити, н. пр. да суд са одбором треба да реже на све пореске главе у општини да подједнако плаћају ове штете, или да се ова штета може разрезивати на поједине више а на поједине мање, имајући у виду имовно стање грађана, као и то, да ли ово треба да плаћа само село у чијем се атару штета догодила или цела општина?

Моли се уредништво да на ова питања одговори.«

— На ово питање одговарамо:

Општина долази у положај да плаћа накнаду штете или по судској пресуди, донесеној на тужбу оштећеног у смислу чл. 1. и 21. поменутога закона, или по наравнењу, учињеном у смислу чл. 19. истога закона, које такође има силу извршне пресуде.

И у једном и у другом случају, она се јавља у улози дужника, са одређеном сумом плаћања и роком у коме се ова мора платити по чл. 20. истог закона.

Према томе, како ове осуде могу доћи и у оно доба године, када је буџет већ готов и одобрен, којим ова сума оштете није предвиђена, а на нов се буџет не може чекати због рока, који је остављен за извршење ових осуда, то она мора приступати исплати на начин, предвиђен чл. 22. — наплатом од грађана своје општине по разрезу, који врши суд са одбором.

Како ће се сам разрез вршити, да ли на све пореске главе подједнако, биле оне богате или сиромашне, или према суми непосреднога пореза, то у закону није изречно означено.

Ако би се хтело да одговори дословно начелу колективне одговорности, која је самим законом истакнута, онда би право било да свака пореска глава подједнако плаћа, али како је закон о порезу, као доцнији, истакао нову основу за разре-

зивање пореза, то се и овај прорез треба да врши према суми непосредног пореза, по изнађеном проценту, као најсигурнијој основи, ма да чл. 19. не искључује могућност, да тај разрез буде, и на други начин, по увиђавности суда и одбора (види чл. 17. зак. о буџетима).

Изгледа у први мах, да би овакво разрезивање прореза било противно чл. 16. и 41. зак. о буџетима, као и чл. 167. Устава земаљског, али с обзиром на то, што је овај закон специјално одредио овакво плаћање после Устава од 1888. год. у коме је постојала истоветна одредба са оном из чл. 167. (види чл. 168) садашњег Устава, не може се порећи важност одредби чл. 22. закона о накнади штете.

Накнаду плаћа цела општина, а не само село у чијем се атару кривично дело догодило.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

Т Р А Ж И С Е

Јована Вакића, бив. чиновника железничке дирекције, тражи Управа града Београда актом Бр. 2331, код које има да одговара за просту крађу. Јован је стар 36 год., дежмекаст, малих црних бркова. Пронађеног треба спровести Управи града Београда.

ИЗ ПОЛИЦИЈСКОГ АЛБУМА

У последње време биле су учестале крађе на нашим железницама. Мало који дан да је прошао, а да се когод није жалио како му је у возу, обично при спавању, однет новац, често у сумама од више стотина динара.

Све те крађе врше кесароши, који лети јатимце јуре с ваџара на ваџар, из града у град, с пазарног дана на пазарни дан, зими, кад панађура нема и кад отежа саобраћај, онда неки од њих иду у варош и врше обичне крађе, неки се провлаче код својих људи, обично друмских механџија, који их зими кредитирају да би им у лето за то и стоструки интерес наплатили, а већина окретнијих преплави железнице и даће и ту врше крађе или се коцкају.

Београдска полиција, којој се путници махом туже за ове покрађе на путу, решила је да чешће шаље своје органде железницама, те да коцкаре хватају и халсе.

Тако је ономад 21. овог месеца у вече једна таква полицијска патрола ухватила у Марковцу, у срезу орашком, шест познатих коцкара, који су се одмарали у једној тамошњој механи, поред саме железничке станице.

Ти су коцкари ови:

1. **Станко Окановић**, — „Окан“ један од старе коцкарске гарде, родом из Босне, сада му је непуних 50 година. Поред коцкарских он врши и друге, опасне крађе, за које је два пута судски осуђиван оба пута од првостепеног суда за варош Београд, и то први пут 1885. год. на 5 година робије, а други пут 1902. год. на две године робије. Поред тога вешт је и варалица. До скоро је био опет због крађе у притвору у Пожаревцу, али је пуштен код суда из недостатка доказа. Млађи коцкари

WWW.UNILIB.RS

са похвалом говоре о њему као о своме „прваку“;

2. **Божин Јовановић** — „Дреновац“, из Велике Дренове у окр. крушевачком, стар 27 година. Дружи се са скитницама, али је вичнији опасним крађама, због којих је 1904. год. био у Ђуприји осуђен на две године робије, са које је овога месеца пуштен и место да иде кући и издржава досуђени му двогодшњи полицијски надзор, он се удружио са коцкарима па продужио стари занат.

3. **Чедомир Јовановић** — „Лепа Чеда“, родом из Љубиња у ср. рамском. Тек му је 19 година, а већ је два пута судски осуђиван: први пут 1903. год. од првостепеног суда за варош Београд на 6 месеци, а други пут 1905. у Пожаревцу на две године затвора, оба пута због опасних крађа. Дакле поред коцкарских врши и теже, опасне операције, те према том врло много обећава. И он има да издржава полицијски надзор.

4. **Душан** — **Врзаковић „Душанчић“**, из Крушевца, стар 18 година. То је један од мањих, али највештијих коцкара. Прошле године осуђен је са **Миланом Живковићем** — „Марковацем“, — због „визитације“ у Књажевцу на три месеца затвора. Та се „визитација“ састојала у овоме: Душан и „Марковац“, који су били дошли на књажевачки вапшар, пратили су једнога сељака, који је волове продао, па се договоре да му дигну позац. Када је тај сељак пошао кући, онда „Марковац“, пошто је био старији и одевенији, пође напред пред тим сељаком, а Душан за овим последњим. Пошто су мало измакли из вароши „Марковцу“ „случајно“ „испадне“ коферат са исеченом хартијом, што је имитирало новчанице. Сељак то примети и халаљиво стрпа у џеп, обзирући се да ли га је ко видео, па кад је приметио да је то спазео и овај „Душанчић“ он му да знак да ћути, па ће и он нешто добити. Овај му је причао како је видео кад је онај „трговац“ „банке“ у кафани бројао и у коферат их затворио, те је сељак пливао у радости. У том се „трговац“ пред њима као маши цела, укну и пође натраг к њима, бијући се у груди. Кад је дошао до њих напао их је да су му били пашли новац. „Душанчић“ извади свој новац и предаде му га да се увери да није његов; овај га прегледа и опет му врати. То исто уради и сељак и предаде му своје новчанице, које овај метну у коферат да се зна да су његове и да се не мешају са другим, па место да му врати тај коферат са банкама, он му преда други, раније већ спремљени са хартијама, и онда се брзо удаљи да „тражи“ даље. Међутим сељак је убрзо приметио ову превару и надао дреку, те обојица буду ухваћени. „Марковац“ је том приликом осуђен на три године затвора, пошто је раније имао већ две осуде.

5. **Милан Лазаревић** — „Говрљан“, из Краљева, стар 18 година. Судски још није осуђиван, а полицијски више пута. И овај је врло окретан и много обећава.

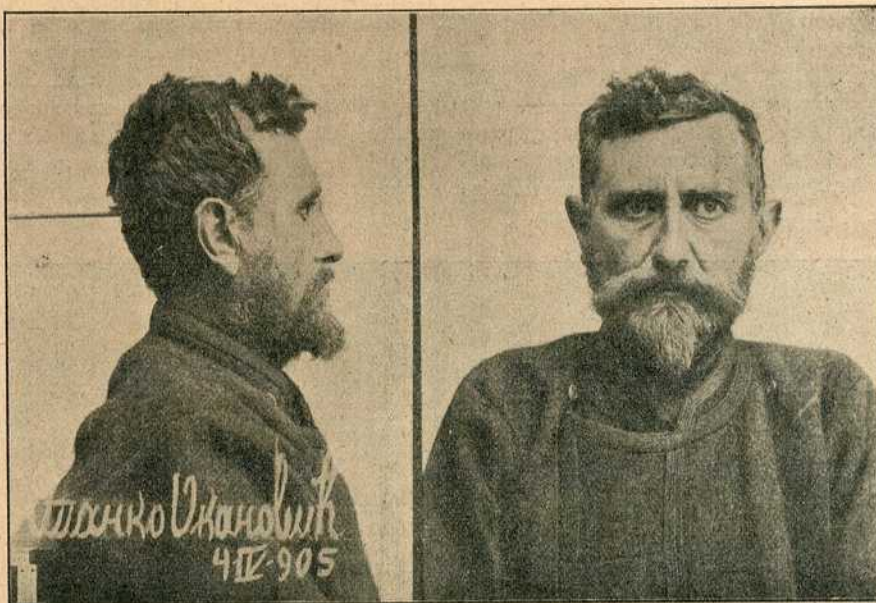
6. **Живојин Јовановић** — „Сипља“, из Крагујевца, стар 33 године. Овога је болест прилично обрвала, те слабо што може радити на своју руку, већ више иде за коцкарима и живи од њихове милостиње, због чега му и не износимо фотографију.

Поред ових шест коцкара у истој механи била су још два лица, један ондашњи сељак и један трговац књига, који се друже и експлоатишу коцкаре, али сами не раде тај посао.

Сви су они спавали у једној механској соби, у којој је чкиљила слаба светлост.

Полицијска патрола дошла је пред кафану

Видећи да ови неће врата да отворе један од полицајаца у маћедонском оделу са лугом доламом дође на прозор од собе као да види

после 1 сата по поноћи и на њену лупу нико није имао ли кога унутра, а кесароши кад су приметили тај костим окуражили су се, мислећи да је то какав трговац или предузимач, кога хтео устати да отвори врата, јер су саутили да им та позна ноћна посета неће добра донети.

је посао у те крајеве довео, и да од њега могу имати још користи те једном, најмањем, кажу да устане и отвори врата, а остали остану и даље тобож спавајући, ма да би се после онолике дупе и најгављи пробудио.

Пошто је „Товрљан“ отворио врата „Македонац“ га запита за газду и да ли ту може добити преноћиште. Овај му одговори да газда није ту, али да је он келнер и да може преноћити са осталим „путницима“, показујући на оне што су у соби по клупама спавали.

сположење, што овај радо учини, те их онда једног по једног спроведу у тај вагон и затворе, где су остали до доласка воза за Београд.

Окановић је том приликом гласно протествовао и псовао што се они затварају у сточни вагон, кад они нису стока и т. д., али на примедбу једнога од полицајаца да води рачуна да ће ићи у Београд и да има на уму „главњачу“, „борку“ и хелије, он је одмах промену тог извињавајући се: како се он „љути“ на шефа станице, а не на полицију, која „врши само

Изнесећи данас слике ових пет кесароша обраћамо пажњу на њих нарочито путничком свету и железничком особљу, не би ли у коме од њих упознали извршиоца које од скорих крађа по железницама, што би требало доставити Управи града Београда.

Брзакровић је за једну од тих крађа већ окривљен.

П О Т Е Р Е

Милутина Станковића — „Дукића“ коцкара, тражи Управа гр. Београда због извесних кривичних дела, а такође и начелство округа моравског. Он је родом из Нагалинаца, стар око 22 године, висок, смеђ, дугих образа и малих смеђих бркова. Позивају се све полицијске и општинске власти да га у своме подручју најживље потраже и у случају проналаска спроведу Управи гр. Београда.

Непознати крадљивац ноћу између 16. и 17. овог месеца покрао је веш из отворене авије Милоју Лазаревићу и Таназију Јовановићу, раденицима из Београда. Милоју је однео: 3 кошуље, петоре гаће, једну реклу и једну кецељу, а Таназију једну кошуљу, једне гаће и један пешкир. Обраћа се пажња свима полицијским и општинским властима да крадљивце и крадене ствари потраже и о резултату известе комесара тогчидерске полиције с позивом на акт Бр. 203. и 209.

Непознати крадљивац ноћу између 14. и 15. овог месеца украо је на прузи између Сталаћа и Ниша Јеротију Николићу, бив. контролору дувана: један емалиран сребрн сат са два заклопаца и ланцем, један златан прстен са монограмом „С. Ј.“, једну меницу од 150 динара на којој је акцентант Јеротије Николић, а жиранти Сретен Николић и Петар Марковић, из Прекупаца, једно уверење о владању, једно писмо адресовано из Сидора Јосифовића и један потес са црвеним корицама. Нека све полицијске и општинске власти потраже крадљивца и крадене ствари и о резултату известе начелство округа нишког с позивом на акт Бр. 936.

Непознати крадљивци ноћу између 26. и 27. пр. м-ца обили су врата на радњи Ашара Мандила, сарафа из Ниша, и украли ове ствари: 60 старих сребрних антика, 4 сребрна старинска прстена, једну филибар мушкетерску оковану сребром, 8 пари великих старинских сребрних мишћуша и једну сребрну женску грану. Скреће се пажња свима полицијским и општинским властима да крадљивце и крадене ствари потраже и у случају проналаска о томе известе начелство округа нишког с позивом на акт Бр. 26027.

Н А З Н А Њ Е

Комитети „Полицијског Гласника“ за 1905. и 1906. год. могу се добити у уредништву по цену од 20 динара за једну годину, у елегантном тврдом повезу. Новац треба слати благајни Министарства Унутрашњих Дела.

За овим су ушла одмах и друга два полицајца у цивилу и позвала „путнике“ да устају, но они су били у тако дубоком спу, да су почели устајати тек на „оципателне“ позиве.

Устајући они су се гледали и погледима питали шта да предузму, али општром наредбом да сви седају на једну клупу у ћошку

своју дужност,“ па је онда окупио да грдио ну „балавадију“ која је с њим затворена, што га не слушају и не иду по другим крајевима, него само ту на ту, те досадише и Богу и људима у Марковцу и околини, због чега сад мора и он да испашта.

У исто време београдска је полиција сазнала, да се једна партија коцкара налази у

није, им се дало времена за договор, ма да су и полицајци били у незгодном положају, јер је њих било свега тројица, а ових осморина.

Пошто су тако збијени у гомилу настала је једна друга тешкоћа — како ће одатле да се спроведу и где да се држе до доласка воза, кад апсане ту нема.

Тада један од полицајаца оде и умоли шефа станице да му стави један сточни вагон на ра-

Јовановцу у срезу ражањском те је тамошњем начелнику јавила да их похвата, и заиста он је тамо ноћу између 22. и 23. тек. месеца ухватио познате коцкаре: Станоја Богдановића из Ужица, Велимира Бајића и Благоја Марковића из Крагујевца, Радисава Трошића из Медвеђе и Костадина Стојиљковића из Мозгова, чије ће се слике изнети у идћем броју „Полицијског Гласника“.